

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2023

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT**COURSE – XIV / B****[ETYMOLOGY NIRUKTA]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम्।

1. अधस्तनेषु द्वयोः उत्तरं लेखनीयम्। 8×2=16
  - a) निरुक्तानुसारेण प्रत्यक्षकृतमन्त्राणां लक्षणं निरूप्य सदृष्टान्तं विचारणीयम्।
  - b) उच्चावचेः अभिप्रायैः ऋषीणां मन्त्रदर्शनं यास्काचार्यरीत्या सोदाहरणं वर्णनीयम्।
  - c) देवतानाम् आकारविषये विविधमतेषु तेषां पुरुषविधत्वं निरुक्तदिशा यथायथम् उपस्थापनीयम्।
2. निम्नलिखितेषु पदद्वयं यास्कमतमनुसृत्य निर्वचनीयम्। 2×2=4
  - a) गायत्री।
  - b) विराट्।
  - c) त्रिष्टुप्।
3. निम्नोद्धृतेषु निरुक्तसन्दर्भेषु द्वयं व्याख्येयम्। 5×2=10
  - a) अथाध्यात्मिक्य उत्तमपुरुषयोगा अहमिति चैतेन सर्वनाम्ना।
  - b) माहाभाग्याद्देवताया एक आत्मा बहुधा स्तूयते।
  - c) अपुरुषविधाः स्युरित्यपरम्।

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2023

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT**COURSE – XIV / B****[ETYMOLOGY NIRUKTA]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम्।

1. अधस्तनेषु द्वयोः उत्तरं लेखनीयम्। 8×2=16
  - a) निरुक्तानुसारेण प्रत्यक्षकृतमन्त्राणां लक्षणं निरूप्य सदृष्टान्तं विचारणीयम्।
  - b) उच्चावचेः अभिप्रायैः ऋषीणां मन्त्रदर्शनं यास्काचार्यरीत्या सोदाहरणं वर्णनीयम्।
  - c) देवतानाम् आकारविषये विविधमतेषु तेषां पुरुषविधत्वं निरुक्तदिशा यथायथम् उपस्थापनीयम्।
2. निम्नलिखितेषु पदद्वयं यास्कमतमनुसृत्य निर्वचनीयम्। 2×2=4
  - a) गायत्री।
  - b) विराट्।
  - c) त्रिष्टुप्।
3. निम्नोद्धृतेषु निरुक्तसन्दर्भेषु द्वयं व्याख्येयम्। 5×2=10
  - a) अथाध्यात्मिक्य उत्तमपुरुषयोगा अहमिति चैतेन सर्वनाम्ना।
  - b) माहाभाग्याद्देवताया एक आत्मा बहुधा स्तूयते।
  - c) अपुरुषविधाः स्युरित्यपरम्।